

متن پرسش

باعرض سلام خدمت شما استاد ارجمند استاددرآیه ی ۵۶ سوره ی ذاریات آمده(ما خلقت الجن والانس الا ليعبدون)یعنی((لیعرفون))معنی: وما جن وانس را نیافریدیم مگر برای این که مرابشناسدونسبت به من معرفت پیدا کند. ومعصومین هم مکرر گفته اند(من عرف نفسه فقد عرف ربه)هرکس خودش رابشناسد خدایش را شناخته است. حال با این آیه و روایت می خواستم ببینم اگرما بخواهیم یک برنامه ی بلند مدت برای خودمان درطول زندگی بریزیم چگونه است؟یعنی کتابها مارابه اینجا می رسوند یا اعمال عبادیمان مثل نمازوروزه و زکات یا اخلاق و یا هر دو. یا این که اینهاوسيله است هدایت دست خداست و تا او نخواهدنمی شود و فقط ما باید اخلاص در عمل داشته باشیم و توکل براو تا صاحب معرفت بشیم. اصلا طور دیگه بگم استاد اینکه میگرداول از فلسفه شروع کنید بعد منطق و بعد عرفان آیامابرای کسب معرفت نسبت به او باید فلسفه هم بخوانیم یا باتوجه به روایت بالا روش معرفت النفس بدون توجه به فلسفه هم مارابه مقصد می رساند. یا اصلا در خود معرفت النفس هم فلسفه موجود است. استاد این سوالات من از جهلم نسبت به این علوم می باشدمی خواستم از شما کمک بگیرم تا بفهمم جایگاه هر یک از این علوم درارتباط با شناخت خداوند چگونه می باشد تا بتوانم برنامه ی درستی برای کل زندگی خودم داشته باشم. والسلام. خداحفظتان کند.

متن پاسخ

جواب: علیکم السلام:

آری! معرفت نفس دریچه‌ای برای معرفت «ربّ» است و معرفت نفس به خودی خود یک علم است که نیاز به فلسفه ندارد، هرچند امروزه عموماً در فلسفه به این موضوع می‌پردازند و با اصطلاحات فلسفی ارائه می‌شود. با این همه اگر بتوانید تا حدّی با مباحث معرفت نفس آشنا شوید، با تدبّر در روایات و آیات قرآن بسیاری از راه‌های اُنس با خدا را از جهت نظری و فکری طی خواهید کرد و در این راه عبادات شرعی مدد رسان خواهند بود. «موفق باشید»